

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
Сергій ВОЛОЩУК

18.04.2023р.

Програма співбесіди
з предмету «Історія України»
для вступників на основі базової середньої
освіти (9 класів) для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового
молодшого бакалавра

Ужгород 2023

Укладачі: Волощук С.М., викладач історії, спеціаліст вищої категорії,
викладач-методист, к.і.н.

Фречка О.В., викладач історії, спеціаліст вищої категорії.

РОЗРОБЛЕНО ТА СХВАЛЕНО

цикловою комісією суспільних дисциплін

протокол № 5 від 30.04.2023 р.

Голова циклової комісії Фречка О.В.Фречка

РОЗГЛЯНУТО

Приймальною комісією ВСП «УТЕФК ДТЕУ»

протокол № 3 від 18.04.2023

Пояснювальна записка

Зміст програми охоплює шкільний курс з предмету «Історія України» за 5-9 клас. Рівень знань і вмінь вступника визначається у формі співбесіди, що проходить на основі питань, складених на базі цієї програми. Метою є виявлення рівня сформованості в абітурієнтів історичної компетентності, визначення відповідності навчальних досягнень освітньому стандарту. Програма передбачає перевірку в абітурієнтів знань про основні політичні, соціально-економічні явища, процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів та умінь.

З предмету «Історія України» вступник повинен знати:

- сутність основних проблем історії народу України;
- основні закони та етапи розвитку людського суспільства від найдавніших часів до початку XX ст.;
- суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;
- зародження та розвиток української державності.

Вміти:

- порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;
- оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
- встановлювати послідовність, відповідність та синхронність історичних явищ, процесів, подій;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Найдавніша історія України.

Кам'яний вік. Привласнюючі форми господарювання. Матріархат. Неолітична революція. Трипільська культура. Кочові народи на території України. Антична цивілізація Північного Причорномор'я.

2. Утворення і розвиток держави Україна-Русь (Київська держава).

Утворення Київської держави. Становлення державності (князювання Олега, Ігоря, Ольги, Святослава). Україна-Русь в період найбільшого піднесення та могутності: правління Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Історичне значення християнізації Русі.

3. Королівство Руське (Галицько-Волинське князівство).

Роман Мстиславич. Данило Романович - будівничий Галицько-Волинської держави. Галицько-Волинська держава за наступників Данила Романовича.

4. Українські землі у другій половині XIV – першій половині XVII ст.

Статус українських земель у складі Великого князівства Литовського та Королівства Польського. Кревська унія 1385 р. Ліквідація удільних князівств. Люблінська унія 1569 р. Реформаційний рух. Братства. Церковний собор у Бересті 1596 р. Фільваркова система господарювання. Магдебурзьке право і цеховий устрій міст. Утворення Кримського ханства. Виникнення козацтва. Д.Вишневецький. Виникнення Запорозької Січі. Реєстрове козацтво. Гетьман П. Конашевич-Сагайдачний.

5. Визвольна війна українського народу середини XVII століття.

Причини, характер і рушійні сили війни. Початковий етап війни (1648-1649). Зборівський мир. Відновлення української державності. Битва під Берестечком і Білоцерківський мир. Березневі статті Б.Хмельницького 1654 року. Вхід України під протекторат Московії. Завершальний етап Визвольної війни. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького.

6. Українські землі наприкінці XVII — у XVIII ст.

«Вічний мир». Слобідська Україна в другій половині XVII ст. Зовнішня та внутрішня політика гетьмана І. Мазепи. Повстання С. Палія. П. Орлик і його Конституція. Гетьман І. Скоропадський. Діяльність Малоросійської колегії. Гетьман К. Розумовський, його діяльність. Остаточна ліквідація гетьманства. Ліквідація Запорізької Січі. Заселення Південної України. Приєднання Криму до Росії. Розгортання гайдамацького руху. Коліївщина. Опришківський рух. Поділи Речі Посполитої.

7. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій.

Українські землі у складі Російської імперії: адміністративно-територіальний устрій. Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії: адміністративно-територіальний устрій. Реформи Марії-Терези та Йосифа II. Криза кріпосництва і розвиток капіталістичних відносин. Початок промислового перевороту. Діяльність декабристів в Україні. Кирило-Мефодіївське братство. «Руська трійця». Буржуазна революція 1848 року. Скасування кріпосного права. Селянська реформа 1861 р. у Наддніпрянській Україні. Розвиток промисловості. Буржуазні реформи 60—70-х років XIX ст. у підросійській Україні. Початок громадівського руху наприкінці 50-х — у 60-х роках XIX ст. Валуєвський циркуляр. Основні течії суспільно-політичного руху в 50—60-х роках XIX ст. на західноукраїнських землях: москвофіли та народовці. Емський указ. «Новоерівська» політика народовців. Утворення першої політичної партії в Україні (РУРП). Українці-самостійники (М. Міхновський і Ю. Бачинський).

Критерії оцінювання

Співбесіда з історії України проводиться на основі програми, що включає шкільний курс історії України 5-9 класи.

Співбесіда передбачає питання трьох рівнів складності.

Перший рівень включає запитання з короткою відповіддю, яке передбачає загальне орієнтування в історії України, знання головних дат, ключових постатей, історичної термінології, історико-географічних об'єктів, можливість простими реченнями розповісти про історичну подію чи упізнати її за описом, співвіднести рік зі століттям. Вступник надав частково вірну відповідь на запитання – 0,5 балів; правильна повна відповідь оцінюється 1 балом.

Другий рівень включає розгорнуте питання згідно програми. За відповідь можна отримати до 3 балів:

1 бал - абітурієнт володіє загальними уявленнями про питання, може назвати окремі історичні поняття, дати, установлювати послідовність подій;

1,5 бали – абітурієнт виявляє розуміння історичної термінології (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ і процесів, порівнює історичні події;

2 бали – абітурієнт демонструє фрагментарне володіння навчальним матеріалом, початковий рівень його аналізу, наближеність до розуміння причинно-наслідкових зв'язків, намагання або здатність до узагальнення історичного матеріалу;

3 бали – абітурієнт добре володіє навчальним матеріалом, аналізує історичні факти, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, дає порівняльну характеристику історичних явищ, синхронізує події історії України та всесвітньої.

Третій рівень містить три прості тести закритої форми з 1 правильною відповіддю, кожна правильна відповідь дозволяє отримати 1 бал. Тести передбачають загальне орієнтування з історії, знання основних дат, історичних термінів, впізнавання ключових постатей, історико-географічних об'єктів.

Список рекомендованої літератури:

1. Власов В.С. Історія України: підручник для 7 кл. – К.: Генеза, 2015.
2. Власов В.С. Історія України: підручник для 8 кл. – К.: Генеза, 2016.
3. Власов В.С. Історія України: підручник для 9 кл. – К.: Літера ЛТД, 2017.
4. Кульчицький С.В. Історія України: довідник для абітурієнтів та учнів загальноосвітніх навчальних закладів/С.В.Кульчицький, В.С.Власов. – К.: Літера ЛТД, 2019. – 528 с.
5. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. – Видання 4-е. - К.: Часопис «Критика», 2009. – 584 с.